

til disse Højder, men inden man havde Skanserne færdige, var Tyskerne fremme og tog dem. Omvendt har man Eksemplet fra Belfort. Der var Besætningen svag, der var en daarlig Fæstning med Enceinte og 2 forskudte Forter, men man fik Tid til at skyde Forsvaret frem ved at anlægge Skanser over 1 Mil foran disse Forter, og derved blev det muligt at forlænge Forsvaret i 5 Maaneder. Det var disse Erfaringer, vi burde have anvendt her. Hvis man fra 1894 af havde stillet sig saaledes overfor Befæstningsspørgsmaalet, at man havde sagt: Her kan ikke være Tale om andet end Københavns Befæstning, lad os saa gøre, hvad vi kunne gøre. At den er lovlig, er der ingen Tvivl om, thi der er aarlig siden 1894 bevilget et vist Beløb til den paa Finansloven. Derfor er det ganske simpelt at forhøje det Beløb fra 50,000 til 100,000 eller maaske 150,000. Og hvorfor sige Nej til en Ordning, der er saa nærliggende og naturlig? Det vil dog være meningsløst nu at vedtage, at der ikke maa bevilges et større Beløb end 50,000 Kr. til den Fæstning, som er der, naar man paa Forhaand kan sige sig selv, at derigennem er man ikke i Stand til at skaffe sig den i den brugelige Stand, som er nødvendig. At vi ikke faa alt, det er sin Sag, men naar man ikke kan faa mere, maa man nøjes med det, man kan faa, men at de 27 kunne gaa mod et saadant Forslag, er mig fuldstændig ufatteligt.

Man har nu fremsat dette højst besynderlige Forslag, at Fæstningen skal nedlægges den 31. Marts 1922. Det forekommer mig, at da man endelig var kommen saa vidt, at man har fastsat Dagen, burde man ogsaa, for at faa det fuldstændig rigtigt, have fastsat Tiden, Kl. 12 Middag eller Midnat, som man nu vilde. Men jeg tillader mig at spørge: Er der et eneste Menneske her i Rigsdagen, der er i Stand til at forudse, hvorledes Begivenhederne ville udvikle sig og Forholdene ville være i 1922? Jeg vilde ønske for mit Land og for Europa overhovedet, at man inden den Tid kom saa vidt, at man fik indført Voldgiftstraktater, som var bindende til begge Sider, og at man derved undgik Krig. Jeg vilde ønske, at den uhyre Udgift, der aarlig udredes til forskellige Krigsforanstaltninger, og som udpiner Landenes bedste Marv, blev formindsket, og at man kom til Erkendelse af, at den maatte standses, og at man maatte se at komme til om end ikke fuldstændig Afskaffelse af det Hærvæsen, saa dog i alt Fald til lavere Udgifter. Jeg vil tro, at Bevægel-

sen kan gaa i en saadan Retning, men hvorfor da ikke vente? Rigsdagen samles jo aarlig, kan jo altid samles, hvorfor skulde det være nødvendigt netop nu at bestemme, hvad der skal gøres den 31. Marts 1922, og hvilken Ret have vi til at træffe en saadan Bestemmelse? Mig forekommer en saadan Bestemmelse fuldkommen sindssyg — jeg udtaler det rent ud —, men jeg kan ikke tro andet, end at Bestemmelsen nærmest har til Hensigt, at de 27 skulle kunne komme hjem og sige: Vi have i Loven truffet den Bestemmelse, at Københavns Befæstning skal nedlægges, selv om det først bliver den 31. Marts 1922. Jeg ved ikke, om man har tænkt derover, men det er muligt. Men jeg synes i hvert Fald, der er Anledning til at tage under Overvejelse, om det virkelig er forsvarligt at fremtvinge en Ting af den Natur. Jeg synes, det var langt naturlligere at lade den Tid sørge for sig selv og i hvert Fald gøre, hvad man kan, alt-saa afhjælpe Manglerne ved den Befæstning, vi have, paa den billigste Maade og saa, naar Tiden kommer, tage yderligere Beslutning. Da kunde ogsaa det Spørgsmaal komme op, som er rejst paa andet Sted af det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 4de Valgkreds (Moltesen), om det ikke var rigtigt at gøre København til en fuldstændig aaben By. Men et maa man dog huske: Alle vi, der ere gaaede til Valg paa dette Standpunkt: Det befæstede København mod Sø og Land som Basis, kunne dog umulig være med til nu at fortælle, at i 1922 ville vi være med til et Forsvar, hvorved Søbefæstningen bevares, men Landbefæstningen stryges. Er det meningsløst nu — og det er erkendt fra alle Sider — at have Søbefæstning uden Landbefæstning, vil det ogsaa være meningsløst til den Tid. Thi hvad Krigskunstens Principper angaar, vil jeg gøre opmærksom paa, at de ere fødte med Krigen, de gælde endnu og ville ogsaa gælde i 1922; paa det Omraade foretages ingen Forandring.

Hvad det berømte Kystfort angaar, som ikke paa nogen Maade maa være et Landfort, har jeg ondt ved at forstaa hele denne Komædie. Men jeg vil nedlægge en bestemt Indsigelse imod, at det siges, at Sagkundskaben har intet at bestemme med Hensyn til Fortets Beliggenhed, men Beliggenheden skal bestemmes af politiske Grunde. Hvis det skal være Mening med de 27's Tale om, hvor Fortet skal ligge, synes jeg, alting hører op. Det kan umulig være Meningen, naar man vil gaa